

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน ด้านสุขภาพกับภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า
ผู้วิจัย	นางสุดา ยุทธโท ปีการศึกษา 2555
ปริญญา	สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สาธารณสุขชุมชน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ชาญชัย เรืองขจร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ศรีสุดา วณาลีสิน

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า 2) ศึกษาระดับความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนด้านสุขภาพกับภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ป่วยที่มีอายุอยู่ระหว่าง 19-59 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ใน 7 จังหวัด ภาคใต้ตอนล่าง และเป็นโรคซึมเศร้าระดับน้อย ระดับปานกลางและระดับรุนแรง ที่มารับการรักษาแผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ ปี 2554 จำนวน 199 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายชั้นตามคุณสมบัติที่กำหนดและกำหนดโควตาตามสัดส่วน ร้อยละ 0.5025 ได้แก่ผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีภาวะซึมเศร้าระดับน้อย ระดับปานกลางและระดับรุนแรง จำนวน 14, 40 และ 145 คน ตามลำดับ เลือกตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามโควตาให้ครบจำนวนตามที่กำหนด โดยทำบัญชีรายชื่อตัวอย่างทุกรายที่เลือกไว้แล้ว เพื่อป้องกันการเลือกตัวอย่างซ้ำกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา อาชีพ ระดับการศึกษารายได้ของครอบครัวต่อเดือน ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดูที่ผ่านมา และส่วนที่ 2 แบบวัดความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับตามแนวคิดของวอลสตัน, วอลสตันและดีเวลลิส (1978: 160 -170) สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ และหาระดับความสัมพันธ์ด้วยสถิติทดสอบแมอร์วี

ผลการวิจัย พบว่า 1) ความเชื่ออำนาจภายในตน-ภายนอกตนด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมีความเชื่อในระดับมากทุกด้าน โดยความเชื่ออำนาจผู้อื่นด้านสุขภาพมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2) ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนด้านสุขภาพไม่สัมพันธ์กัน แต่มีเพศและอาชีพที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่ออำนาจผู้อื่นด้านสุขภาพในระดับน้อย และ 3) ความเชื่ออำนาจภายในตน-ภายนอกตนด้านสุขภาพกับภาวะซึมเศร้าไม่สัมพันธ์กัน

Thesis Title	The Relationship Between Health Locus of Control and Depression Among Patients with Depressive Disorder Disorder
Researcher	Mrs. Suda Yutto Academic year 2012
Degree	Master of Public Health Program in Community Health
Advisors	1. Associate Professor Chanchai Ruangajorn 2. Dr.Srisuda Vanaleesin

Abstract

The purposes of this research were to study: 1) The internal - external health locus of control among depressive disorder patients; 2) The level of relationship between personal data and internal - external health locus of control in depressive disorder patients; and 3) The relationship between internal - external health locus of control and depression among depressive disorder patients. The sample comprised of 199 depressive disorder patients at the out-patient department of Songkhla Ratchanakarin Psychiatric Hospital in 2011. The participants were 19-59 years old, and their hometowns located at seven lower south provinces. The degrees of depressive participants were three levels: low, moderate, and high. The stratified random sampling followed the definite qualification, and the proportional random sampling was 0.5025%. The participants suffering from depressive disorder in low level, moderate level, and high level, consisted of 14, 40, and 14 patients, respectively. Then, the researcher selected the samples that were corresponded to the definite qualification by making every sample catalogue in order to avoid repeated selection. The self-report questionnaire was divided into two parts. The first part was demographic data; gender, age, religion, occupation, education degree, family income per month, the family relationship, and the past of child rearing. The second part was the questionnaire of internal - external health locus of control in depressive disorder, and it was a rating scale in six levels from conceptual framework of Wallston, Wallston, and Devellis. (1978: 160-170). Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi-square Test, and Creamer's V Test.

The findings of the study revealed in the following; 1) Overall, the general results of the internal - external health locus of control were at a high level. The mean of others health locus of control was the highest; 2) The relation between personal data and the internal - external health locus of control was not related. Gender and occupation were related to powerful others health locus of control in low level; and 3) The relation between the internal - external health locus of control and depression were not related.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ชาญชัย เรืองขจร ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ดร.ศรีสุดา วานาสีสิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาถ่ายทอดวิชาความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ชนันท์ ธาตุทอง คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา นายแพทย์ธิตินันท์ ธานินันท์ นายแพทย์ชำนาญการ โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ แพทย์หญิงจุฬาพันธ์ุ เหมกุล นายแพทย์ชำนาญการ โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ นางอรณลิน สิงขรณ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ และนายติณพัฒน์ แก้วยอดทิวัตต์ นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ที่กรุณาสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบพระคุณอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ระเบียบวิธีวิจัย เป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์จุมภฏ พรหมสีดา ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ แพทย์หญิงอัญชุลี เตมียเวช ประธานกรรมการด้านจริยธรรมการวิจัย และคณะกรรมการด้านจริยธรรมการวิจัยทุกท่านที่ได้สละเวลาและเป็นผู้พิจารณา ตรวจสอบด้านจริยธรรมในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ทัศนีย์ ประธาน ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเห็นความสำคัญของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณเศียร มากจันทร์และคุณละมัย มากจันทร์ บิดา มารดาที่คอยให้ความรัก ความหวังใย ให้กำลังใจและรอคอยความสำเร็จของลูกตลอดมา ขอคุณร้อยตำรวจเอกคงยศ ยุทธโท เด็กชายอิทธิกร ยุทธโท ครอบครัว ลูกชาย และน้อง ๆ ที่คอยให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาสาธารณสุขชุมชนรุ่นที่ 2 เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และกัลยาณมิตรทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด ที่คอยช่วยเหลือการดำเนินการวิจัย จึงขอขอบคุณท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแก่เวทิตาแต่คุณพ่อ คุณแม่ บุรพาจารย์ ที่ให้ความรัก ความหวังใย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุดา ยุทธโท

พฤษภาคม 2556